109353 - (Zilhicce'nin sekizinci günü) Minâ'ya giderken ve Arefe gecesi Minâ'da gecelerken meydana gelen bazı hatalar

Soru

(Zilhicce'nin sekizinci günü) Minâ'ya giderken ve Arefe gecesi Minâ'da gecelerken meydana gelen hatalar nelerdir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

(Zilhicce'nin sekizinci günü) Minâ'ya giderken yapılan bazı hatalar şunlardır:

- Bazı insanlar, telbiyeyle sesi yükseltmek meşrû olmasına rağmen seslerini yükseltmemektedirler. Nitekim gruplar halindeki hacılar yanınızdan geçerken onlardan pek azının telbiye getirdiğini işitirsiniz. Oysa bu davranış, sünnete ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbına emretmiş olduğu şeye aykırıdır.Bu sebeple insan için telbiyede sünnet olan; -kendisine zor gelmedikçe- telbiyeyi açıktan getirmesi ve onunla sesini yükseltmesidir. Bilinmelidir ki taş olsun, toprak olsun, onu işiten her şey, kıyâmet günü Allah Teâlâ'nın huzunda onun lehine şâhitlik edecektir.

- Yine bu hatalardan birisi de şudur: Bazı hacılar, Minâ'da gecelemeden doğrudan Arafat'a gitmektedirler. Bu davranış, câiz olmakla birlikte, -çünkü Arefe gününden önce Minâ'da gecelemek vâcip değildir- fakat insanın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen sünnete uyarak Zilhicce'nin sekizinci günü kuşluk (duhâ) vaktinden dokuzuncu günü (Arefe günü) güneş doğuncaya kadar Minâ'da gecelemesi daha fazîletlidir. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle yapmış ve şöyle buyurmuştur:

"Hac ile ilgili ibâdetlerinizi (menâsikinizi) benden alınız." (Müslim; hadis no: 1218)

Fakat bir kimse, Zilhicce'nin 9. gecesi Minâ'da gecelemeden Arafat'a giderse, ona bir günah yoktur. Bunun delili; Urve b. el-Mudarris'in rivâyet ettiği şu hadistir:

أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْمُزْدَلِفَةِ حِينَ خَرَجَ إِلَى الصَّلَاةِ [أي صلاة الفجر] فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنِّي جِئْتُ مِنْ جَبَلَيْ طَيِّئٍ ، أَكْلَلْتُ رَاحِلَتِي، وَأَتْعَبْتُ نَفْسِي، وَاللَّهِ مَا تَرَكْتُ مِنْ حَبْلٍ إِلَّا وَقَفْتُ عَلَيْهِ ، فَهَلْ لِي مِنْ حَجٍّ ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ شَهِدَ صَلَاتَنَا هَذِهِ، وَوَقَفَ مَعَنَا حَتَّى نَدْفَعَ، وَقَدْ وَقَفَ بِعَرَفَةَ قَبْلَ ذَلِكَ لَيْلًا أَوْ نَهَارًا، فَقَدْ أَتَمَّ حَجَّهُ، وَقَضَى تَفَثَه. [رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ]

"Ben, Müzdelife'de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sabah namazına çıkarken yanına geldim ve dedim ki:

-Ey Allah'ın elçisi! Tay dağından geldim, hem bineğimi, hem de kendimi yordum. Allah'a yemin olsun ki üzerinde durup dinlenmediğim bir kum tepesi bırakmadım. Benim haccım geçerli midir?

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Kim bizim şu namazımıza hazır bulunur (bizimle birlikte sabah namazını Müzdelife'de kılar ve) buradan ayrılıncaya kadar bizimle birlikte beklerse,öncesinde de, gece veya gündüz Arafat'ta vakfe yapmış (bulunmuş) ise, haccını tamamlamış ve hac ile ilgili ibâdetlerini (menâsikini) yerine getirmiş olur." (Tirmizî rivâyet etmiş ve bu, hasen sahih hadistir, demiştir.)

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, dokuzuncu gece Minâ'da geceleyip-gecelemediğini Urve b. el-Mudarris'e sormamıştır.Bu da dokuzuncu gece Minâ'da gecelemenin vâcip olmadığına delâlet eder.

- Yine sekizinci gece Minâ'da kalan insanların yaptıkları hatalardan birisi de şudur: Bazı insanlar, Minâ'da namazları birleştirip kasretmektedirler. Örneğin öğle namazı ile ikindi namazını, akşam namazı ile yatsı namazını birleştirmektedirler. Bu davranış, sünnete aykırıdır.Zirâ bu konuda insanlar için Minâ'da meşrû olan; namazları birleştirmeden kasretmeleridir. Yolcu olduğu için Minâ'da namazları birleştirmek câiz olsa bile, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti bu şekilde gelmiştir. Çünkü yolcunun, ister ikâmet halinde olsun, isterse hareket halinde olsun,

namazları birleştirmesi câizdir.Fakat bir yerde ikâmet halinde olan yolcunun bir sebebi olmadan namazları birleştirmemesi daha fazîletlidir. Minâ'da namazları birleştirmeyi gerektiren herhangi bir sebep ise sözkonusu değildir. Bunun içindir ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Minâ'da namazları birleştirmiyordu (cem' ederek kılmıyordu).Fakat dört rekatlı namazları ikişer rekat kılıyordu. Buna göre öğle namazını vaktinde iki rekat, ikindi namazını vaktinde iki rekat, akşam namazını vaktinde üç rekat, yatsı namazını vaktinde iki rekat ve sabah namazını da vaktinde kılıyordu." (Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn; c: 16, s: 23)